

# DUYDUM, DİNLİYORUM... YETMEZ Mİ?

ORHAN BARLAS

ÖNCE şaştım, ya da hem şaştım, hem beğendim. Murat Gülsoy benzerini bilmediğim türden bir öykü yazmıştı ("AdamÖykü", "Ekici), öngördüğü hedefi de büyük oranda tutturmuştu. "Editör"e(!) telefon edeyim dedim, cumartesi, bulamam. Vincent Van Gogh'un daha büyük, renkli bir kopyasını aradım, bulamadım. Öyküyü anlatmaya kalkışmayacağım. "Ekici"yi okumayanlar için yazacaklarım (başka yazılacaklar da) hiçbir şey anlatmaz. Üç bölünmüş, üç sayfalık bir öykü, bir de Van Gogh'un resmi eklenmiş (*Ekici*) Tuval üzerine yağlıboya, 32x40 cm, 1888). Öykünün dili çok özenli; bile bile yalın, soğuk törensel bir hava verilmiş. Çünkü "sonuç için" böylesi gerek.

"Ekici"ye hangi türden bir öykü denebilir?

Çok kısa öykü mü? Sanmıyorum. Benim bildiklerime hiç benzemiyor.

Bir aralık, "Ekici postmodern bir öykü olmasın," diye aklımdan geçti, ayır-dına varmadan bir postmodern öyküyü beğeneceğim, bu iş de böylece tatlıya bağlanmış olacak. Sanmam. "Ekici"de ağır, yoğun ölçülerde "düşünce ve anlam" var. Oysa postmodern akımda bunlar yakışsız sayılır, ayıplanırmış.

"Ekici" ünlü Doğu masallarını da anımsatıyor... Hani şu Şirazlı Sadî'nin, Mevlana'nın vb.nin öğüt veren, yol gösteren kısa öykülerinden biri izlenimi bırakıyor. Oysa değil. "Ekici" öğüt vermenin, yol göstermenin kıyısından geçmiyor.

"Ekici" bunların tümünden (başka örneklerden de) esinlenmiş, akıllıca, yürekli bir denemedir. Murat Gülsoy'un öyküsünde genelde sanatın, sonra yazının, sonra da öykünün ne olduğu, "ne olabileceği" konusunda ilginç ipuçları, göstergeler var; haliyle bundan ben de payımı aldım, geçen yazıda söylediklerimi önüme serdim, anlayana bu kadarı yeter, dedim. Murat Gülsoy'un öyküsü (belki) bir başyapıt değil, ama bana göre çok önemli bir niteliği var : Düşünce öyküye ustalıkla yedirilmiş, yoğrulmuş, ayrılmaz bir bileşim ortaya çıkmış. Peki, bu düşünce nedir? Bilmem, anlatabilir miyiz?

Sanıyorum bir kez daha yazmıştım, dört beş milyar yıl önce bu gezegende "canlılar" gözükmüş, bilmem kaç yüz milyon yıl geçmiş, canlılardan bir bölümünde "bilinç" denen yetenek gelişmiş? Nasıl olmuş bu? Çok yoğun sisler, karanlıklar içinde konaklamış bir büyük gücün ürünü diyenler var. Onlara ne denebilir? Bilim kan ter içinde adım adım yol alıyor. Peki sanat? Bilinç gördüğümüz, duyduğumuz, dokunduğumuz vb.mi, yoksa bize öğretilenler mi? Yoksa ikisi bir arada mı?

Bu sorun da sanatın omuzlarında kalmış olmasın!